

ЛЕКЦІЯ 4-5

Психологія професійної кар'єри

Зміст

- 1. Поняття професійної кар'єри, її функції та типи.**
- 2. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці.**
- 3. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості.**
- 4. Принципи та загальні технологічні аспекти побудови фахової кар'єри.**

Цитата теми

**Кар'єра –
чудова річ, але
вона нікого не
зможе зігріти у
холодну ніч.
Мерилін Монро**

**Що таке
професійна
кар'єра? Яке її
співвідношення
з професійною
само-
реалізацією?**

1. Поняття професійної кар'єри, її функції та типи

Фахова кар'єра – це активність суб'єкта праці, що супроводжується змінами його професіоналізму, місця роботи і/ чи посади

Компоненти фахової кар'єри

**Професійне зростання
(переважає внутрішня мотивація)**

**Службове підвищення
(переважає зовнішня мотивація)**

Функції професійної кар'єри

**засіб самовираження
(самоствердження),**

**спосіб досягнення цілей
та реалізації амбіцій,**

**механізм підвищення
професіоналізму та
соціального статусу,**

Механізми кар'єрного процесу

Чинники побудови кар'єрної стратегії

ЗОВНІШНІ

- характеристики професії,
- специфіка місця роботи
- родинні зобов'язання

ВНУТРІШНІ

- інтереси та амбіції,
- вікові, гендерні особливості,
- професійні якості

Причини неправильної кар'єрної стратегії

**неадекватна
самооцінка**

**фахові і гендерні
стереотипи**

**вузьке
світобачення**

Типи побудови фахової кар'єри

горизонтальний

- зміна місця роботи,
- переміщення

вертикальний

- підвищення посади
- просування

діагональний

- чергування змін місця роботи і посади,
- мобільність

**Коли доречно
починати і
завершувати
фахове кар'єро-
будування?**

2. Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці

20
років

- професійне навчання,
- зародження кар'єрних амбіцій

25
років

- професійна адаптація,
- формування кар'єрної стратегії

30
років

- збагачення професіоналізму,
- реалізація кар'єрних задумів

Вікові особливості побудови кар'єри суб'єктом праці

**40
років**

- аналіз професійних досягнень,
- корекція кар'єрної стратегії

**50
років**

- досягнення професійного плато,
- ревізія життєвих цінностей

**55
років**

- наставництво, аналіз кар'єрних досягнень,
- формування пенсійної зрілості

**Як виглядає
успішна фахова
кар'єра
представників
творчих
професій?**

3. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості

1. Цілепокладання:

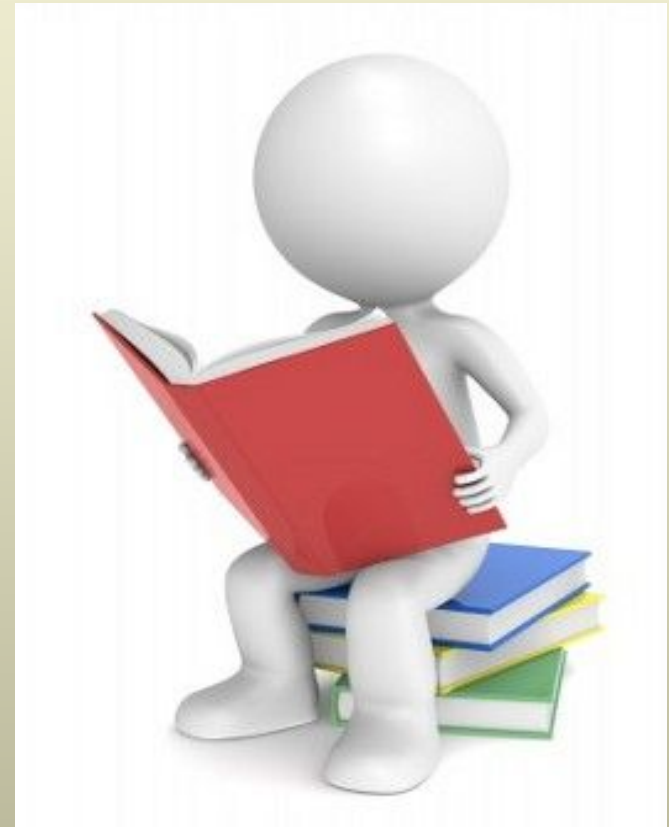
- формулювання мети кар'єрного розвитку,
- усвідомлення мотивації,
- аналіз переваг та недоліків кар'єрного зрушення,
- осмислення ресурсів

Типові етапи кар'єрного розвитку особистості

2. Формування кар'єрної стратегії:

- визначення типу побудови фахової кар'єри (горизонтальний, вертикальний чи діагональний),
- визначення провідного аспекту кар'єробудування,
- побудова плану реалізації кар'єрних запитів

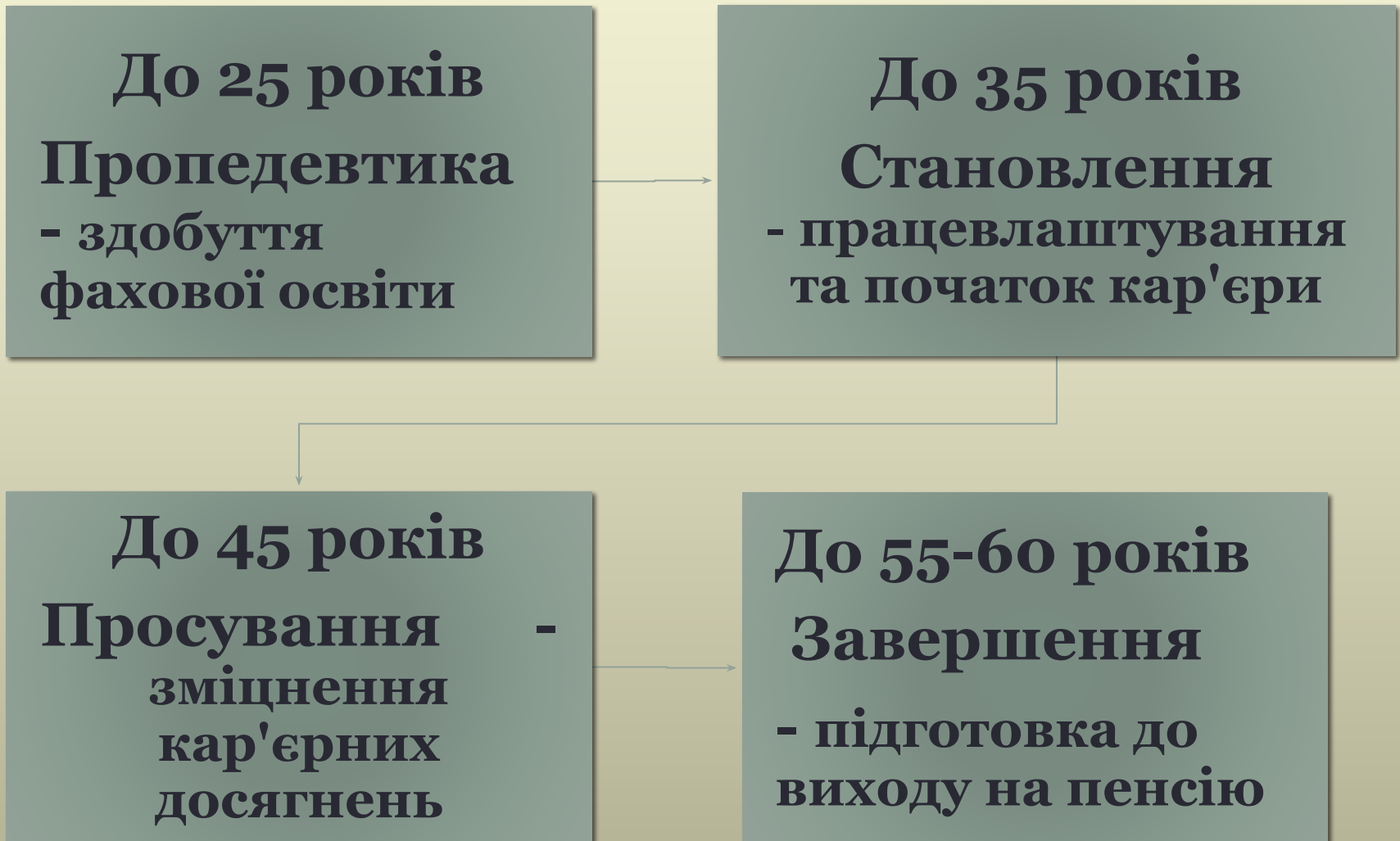
Типові етапи кар'єрного розвитку особистості

3. Здобуття та підтримка кар'єрних досягнень:

- реалізація кар'єрних планів,
- аналіз і корекція кар'єрних досягнень,
- підготовка за завершення професійної кар'єри

Етапи побудови кар'єри

4. Принципи побудови фахової кар'єри

осмисленості

активності

унікальності

**Які якості
потрібні для
побудови
успішної
фахової
кар'єри?**

4. Принципи побудови фахової кар'єри

ГНУЧКОСТІ

НЕПЕРЕРВНОСТІ

ЕКОНОМІЧНОСТІ

Сприятливі особистісні якості для побудови фахової кар'єри

**усвідомлена
мотивація**

**переконлива
самопрезентація**

**інтернальність і
помірний оптимізм**

Сприятливі особистісні якості для побудови фахової кар'єри

**послідовність і
передбачуваність**

результативність

лояльність і гнучкість

Цінні якості для керівника

продуктивні

**рухливість та
креативність**

результативність

особистісні

**здатність
відповідати
очікуванням**

**лояльність
(відданість)**

Типові ілюзії кар'єрної стратегії

**«Кар'єра
залежить
тільки від
мене»**

**«Кар'єра – це
везіння,
випадковість»**

**«Кар'єра – це
мої здібності»**

**«Кар'єра – це
вміння
сподобатись»**

Дії, сприятливі для кар'єрного просування

- ризикувати,
- перенапружуватися,
- проявляти значний талант, що визнається багатьма,
- діяти підло і амбіційно,
- старанно розраховувати всі свої дії з точки зору їх сприяння кар'єрі;

Розповсюджені кар'єрні «капкани»

зарплатня

- не виправдане очікування її зростання

звільнення

- нова посада зі складними функціями з подальшим звільненням

зусилля

- очікування більшої функціональності для підвищення

Розповсюджені кар'єрні «капкани»

**формальний
статус**

- зміна посади без суттєвих внутрішніх змін

«Ви в черзі»

- невиконувані обіцянки щодо перспектив підвищення

політика

- можливість підвищення лише через вступ до корпоративного альянсу

Коротко про головне

**Ё-маё... Без мотивації,
оказывається, нікуди...**